

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЦИВІЛЬНИХ СЛУЖБОВЦІВ РАДИ ЄВРОПИ

Міжнародна цивільна служба — це самостійний публічно-правовий інститут. Однією з функцій цивільної служби як правового інституту є забезпечення суворого дотримання законності у побудові та функціонуванні Секретаріату міжнародної організації. «В першу чергу, цьому має сприяти визначення статусу міжнародного цивільного службовця та закріплення за ним відповідних прав та обов'язків» [2]. Права та обов'язки конкретного службовця залежать здебільшого від місця, яке він займає в ієрархії класів і рангів міжнародної організації.

Права та обов'язки міжнародних цивільних службовців Ради Європи закріплено у Статуті службовців. Слід зазначити, що у Статуті службовців структурно та детально регламентовані як права, так і обов'язки цивільних службовців. У розділі III закріплені обов'язки та зобов'язання, правам — присвячений розділ IV.

Основа всіх обов'язків міжнародного цивільного службовця Ради Європи складає принцип лояльності та чесності, який закріплений у ст. 25 Статуту. «Міжнародні цивільні службовці мають в певній мірі відмовитися від своєї національної лояльності та мають враховувати під час виконання покладених на них обов'язків тільки інтереси міжнародної організації, якій вони служать» [3, с. 270]. Між тим, службовець не може займатися будь-якою іншою професійною діяльністю, оплачуваною або неоплачуваною, за межами Ради Європи, без згоди на це Генерального Секретаря. Варто зазначити, що принцип лояльності є одним з фундаментальних принципів функціонування міжнародної цивільної служби.

У Статуті службовців Ради Європи (ст.ст. 34–36) особливу увагу надано обов'язку міжнародним цивільним службовцям не бути членами національного парламенту, мати оплачувану роботу в уряді, бути членами Парламентської або будь-якої іншої міжнародної парламентської асамблеї. Намір брати участь у виборчій компанії має бути узгоджений з Генеральним Секретарем. Якщо міжнародний цивільний службовець обирається в Парламент чи Асамблею, він має подати у відставку з посади, яку він займає у Раді Європи, про що йдеться у ст. 33 Статуту службовців.

Міжнародні цивільні службовці Ради Європи не можуть відлучатися від виконання своїх обов'язків без дозволу. Якщо вони роблять це без поважної причини, Генеральний Секретар може відняти відповідну суму з їх заробітної плати, і до них можуть бути вжиті дисциплінарні заходи.

Також одним з обов'язків міжнародного цивільного службовця є обов'язок поновити суму переоплати, у разі, якщо не було підстави для такої виплати. Але, як зазначено у ст. 38 Статуту службовців Ради Європи, Генеральний секретар може відмовитися від поновлення службовцем всієї або частини суми за соціальними мотивами.

Права міжнародних цивільних службовців є не менш важливими, ніж обов'язки. Саме завдяки наявним правам та існуванню реального механізму їх захисту — Адміністративного трибуналу Ради Європи — міжнародні цивільні службовці можуть відчувати себе впевненими та захищеними, виконуючи свої обов'язки.

Так, у ст. 40 Статуту службовців закріплено право службовців бути захищеними Радою Європи, у разі, якщо матеріальні чи моральні інтереси їх або членів їх сімей постраждали не з їхньої вини чи з вини членів їх сімей, а в результаті дій, направлених проти них або членів їх сімей через їх статус співробітників організації. Якщо Генеральний Секретар вважає, що міжнародному цивільному службовцю або членам його сім'ї така шкода була заподіяна, у такому разі він визначає форму допомоги і межу підтримки Радою Європи витрат, понесених при захисті інтересів. У тому числі витрат, пов'язаних з будь-якими прийнятими заходами. Якщо Генеральний Секретар вважає, що правовий захід може завдати шкоди інтересам організації, він може попросити зацікавлених осіб не вживати таких заходів.

Міжнародні цивільні службовці мають право на оплачувану відпустку. Відповідно до ст. 45 Статуту службовців тривалість відпустки вираховується наступним чином: два з половиною дні відпустки за кожен місяць служби. Генеральний Секретар може надати додаткову відпустку за згодою Комітету Міністрів [1]. Цивільні службовці також мають право на відпустку на батьківщину.

Відповідно до п. 2 ст. 42 інші витрати, понесені службовцями при виконанні їхніх обов'язків, відшкодовуються, за умови, якщо вони були схвалені [1]. Генеральний Секретар визначає указом умови і межі, які стосуються оплати зазначених витрат. У разі смерті міжнародного службовця, Рада Європи покриває: 1) витрати, пов'язані з транспортуванням тіла від місця смерті до місця поховання; 2) вартість транспортування особистих речей померлого; 3) транспортні витрати людей, які були залежні від співробітника та були частиною його сім'ї.

Серед прав, якими наділені міжнародні цивільні службовці Ради Європи, доцільно виділити право на об'єднання та право на страйк, які закріплені у ст. 47 та ст. 47а відповідно та які корелюють ст. 11 Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Міжнародні службовці можуть бути, зокрема, членами профспілок чи професійних організацій, в які вступають задля захисту своїх інтересів. Міжнародні цивільні службовці мають право на страйк

для захисту своїх економічних, соціальних та професійних інтересів, пов'язаних з роботою, в умовах і відповідно до процедур, встановлених наказом Генерального Секретаря. В п. 2 ст. 47а регламентовано, що утримання суми, відповідне періоду страйку, має бути вирахувано із заробітної плати учасників [1].

Список використаних джерел

1. Statut du personnel du Conseil de l'Europe. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=COMP/CM/Res\(2007\)1&Language=lanFrench&Ver=part4&Site=COE&BackColorInternet=99CCFF&BackColorIntranet=99CCFF&BackColorLogged=99CCCC&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=COMP/CM/Res(2007)1&Language=lanFrench&Ver=part4&Site=COE&BackColorInternet=99CCFF&BackColorIntranet=99CCFF&BackColorLogged=99CCCC&direct=true)
2. Абрамов Я. Р. Гражданская служба Европейского Союза. Автореф. дис. на стиск. учен. степ. канд. юрид. наук (12.00.10) / Абрамов Ян Рафаелович; Московский государственный институт (университет) международных отношений МИД РФ. – Москва, 2011. [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://new.search.rsl.ru/en/record/01005014729>
3. Шулипа А. Институт международной гражданской службы: история становления и принципы построения // Национальный юридический журнал: теория и практика. – 2014. – № 3 – С. 270.

ЖЕБРОВСКАЯ К. А.

Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
аспирант кафедры права Европейского Союза и сравнительного правоведения

ПРАВОВЫЕ ЦЕННОСТИ В НЕЗАПАДНОЙ ПРАВОВОЙ ТРАДИЦИИ

В основу разделения цивилизаций на восточную и западную положено множество критериев. Запад — это особая историческая культура, которую можно охарактеризовать многими способами в зависимости от цели, которая ставится. Запад сегодня — это символ развития, символ всего нового и современного, в том числе и в правовом плане. Восток — это символ традиционности и консерватизма.

Если незападная традиция характеризуется утверждением единства общества и человека, господством таких нормативов, как справедливость, гуманность, искренность, уважение к родителям и старшим, сохранение семьи, самосохранение, то западная традиция противопоставление личности и общества, приоритет индивидуальных ценностей над общественными, с определяющим нормативом изменения мира, а не изменения себя. [1. с. 34]

Л. Васильев отмечает, что понятие неевропейского общества и восточного общества не совпадает, в частности, латиноамериканские